

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Félévre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDELÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A kassai Rákóczi-egyetem.

A kassai egyetem érdekében munkáló bizottság holnap délelőtti gyűlést tart. Sokat várunk e tanácskozástól, várjuk, hogy az elméletben már teljesen kidolgozott egyetem ügyét gyakorlati uton a megvalósulás stádiumába tereli. Az a néhány tudós emberből álló társaság, — mely már eddig is zajtalanul, de eredményesen agitált, elvégezte az uttorás munkáját, holnapi tanácskozásán nagy dolgot cselekszik. Talán oly nagy lökést ad városunk fejlődésének, hogy ma kellően értékelni alig tudja a város közönsége, hogy ma még nem érzi teljes biztosan, minő hála kötelező és érdemes munkát cselekszenek holnap az egyetemi bizottság tagjai.

Eleddig is kulturális gócpont volt városunk. Történelmi múltja, szerencsés földrajzi fekvése, mindennemű intézménnyel pazarul felruházó állami gondoskodás Kassát a felvidék jelentős emporiumává avatta.

Polgári, egyházi és katonai intézményekből már mi sem hiányzik, a mit egy vidéki város szerencsés körülmények között magának mondhat. Közoktatásunk skálája pedig oly gazdag, hogy nem vetekedhet vele számban és minőségben egyetlen vidéki város sem. Még is hiányát éreztük valaminek, ami a városokban az életet kellemessé, a közönséget megelégedetté teszi. Ez a forgalom. Az idegen járás, mely sivar kereskedelmünket felüdíti s ezzel természetes kapcsolatban az ipari életét is előbbre viszi. Intézményekkel dusan megrakott városunk bármiként is szépítsük a helyzetet bizony szegény, hónapról-hónapra éledező közönsége, nem rendelkezik a forgalom hiányát pótoló anyagi eszközökkel, sőt jó, ha a mértékletes polgári élet szükségleteit fedezni képes. Évtizedek elhibázott irányu város politikájában keresendő a sivar állapot gyökere; abban, hogy a gazdasági érzék rendszerint hiányzott a törvényhatóságokból s mialatt egyesek jól kalkuláltak, a közjólét emelésére mi sem történt.

Gyárak nem alakultak, új vállalatokkal nem szaporodott a város, bár a gazdasági vezető szerepre csak úgy predesztinált Kassa, miként a természetes fejlődés a kultura egyik fókuszává avatta. Vasuti összeköttetések; az öt irányból egy csomóba

összefutó vasuti vonal; hatalmas vízierők: a Hernád; olcsó telkek, főlős számú munkaerő, ugy a kassai köznép, mint a közelfekvő falvak lakosságából, mind olyan szerencsés körülmények, hogy ezek segélyével Kassa már rég a gazdasági erőforrások gyűjtőhelye lehetett volna. Természetesen évtizedek mulasztásait csakugy hamarjában bajos pótolni. Kellő éberséggel azonban most kihasználhatók a kormány energikus iparfejlesztési programját s okos körültekintéssel kitarthatók Kassa sorompóit a friss gazdasági felbuzdulás áramlata elé. Gyárakat, ipartelepeket alapítanak, most kell összeköttetéseket keresni, most kell puhatolódzni a vállalkozási kedv tájékán, Kossuth nyíltan hívta az angolokat: jöjjenek hazánkba, Kassa se restelje a vállalkozókat ide invitálni.

Nemde, amit elmondottunk, ugy hangzik, mintha mi köze se volna a kassai egyetemhez. Már pedig szoros összefüggésben van vele. Mi nem akarjuk részletezni a kassai egyetem fontos kulturális jelentőségét. Intelligens ember külön figyelmeztetés nélkül is átérzi. A nem kevésbé fontos szempont a tudományok művelésének új gócpontja mellett — a vele járó gazdasági előnyök feltárása. Gondolkozunk elannyira reálsan, hogy jól tudjuk, mai időben a gazdasági előnyök birnak a legnagyobb vonzerővel.

Mit nyújt gazdasági szempontból az egyetem? Több száz ifju megtelepedésével, a vizsgára jelentkezőkkel folytonosan élénken hullámozó forgalmat. Eltekintve a rendes hallgatóktól, Kolozsvárt az elmúlt iskolai évben 4000 szigorló jelentkezett vizsgára. Négyezer ember, aki nemcsak tanul, hanem az életszükséglet kelleit is fogyasztja. Négyezer fogyasztó, vevő, vásárló ember, négyezer zseb, amelyből kisebb-nagyobb mértékben gurul a pénz. Hát még a rendes hallgatók száma, akik hosszabb ideig ott időztek. Ez a száraz realitás a jövő képe! Ez a forgalom, ami után áhitozik minden rendü-rangu ember, aki nyilvános helyiségekben keresi kenyerét. Ez a forgalom, ami olcsóbbá teszi az életet, a ruhát, az élelmiszert, mert most kisebb forgalom mellett, ennek a szegény kassai közönségnek kell mindent drágábban fizetni.

A gazdasági szempont, bár csak vázlatosan vetítettük ide a forgalom élenkítés előnyeit, ugy-e bár nem kisebb mozgató erő, mint a kulturális néző pontban elhelyezkedett tudós urak lelkesedése. Gondolkodott valjon e fölött a város közönsége. Nem látjuk nyomait. Az egyetemi bizottság ugyszólván magára hagyatva esztendő során át küzd a kassai egyetemért, még se szegte kedvét a kassai publikum közönye. Küzd a tudomány fáklyáját lobogtatva s halad előre a maga szabta útján. Minden lépés céljának megvalósulása felé, közelebb hozza Kassát a jelzett jobb idők határvéghéhez. Holnap már oly közel érnek hozzá, hogy csak néhány barázdát kell szántani, néhány rögtöt feltörni s Rákóczi városában megvalósul az új egyetem, harmadik ez országban. Jól jegyezzük meg kassai polgárok a holnapi napot. A tudósok társasága önkéntelenül is kipótolja a kassai elhibázott városfejlesztés évtizedes mulasztásait. A tudományok világossága nyomán mindenkoron fejlődésnek indult az élet.

A tudomány Kassán kigyuladt fáklyája is ezzel kecsegtet. Kell, hogy átérezze ezt a város közönsége s eddigi közönyével szakítva, sorakozzék az egyetemi bizottság törekvése mögé. Háláljuk meg az önzetlen buzgalom bokros érdemeit a legcsekélyebb viszonzással, legyünk együtt az egyetemi bizottsággal, hogy elmondhassa: aki velünk van, azt követeli, amiért mi küzdünk, ide tekintsenek, Rákóczi városának egész közönsége! . . . Ez a csekély hála, meg vagyunk róla győződve, számukra meghozza a legnagyobb gyönyörűséget. M. J.

Egyetem pénz nélkül.

Csak a cím, jelleg, jog hiányzik.

Négy fakultásunk már volna.

A kassai egyetemi bizottság holnap délelőtti 11 órakor a városháza nagytermében dr. Takács Menyhért prépost-praelátus elnöksége alatt gyűlést tart. A gyűlés tárgya, célja a kormánytól, törvényhozásnál közre járni, hogy Kassán a domban nyugvó fejedelem dicső nevével nevezett harmadik egyetemet, a Rákóczi-egyetemet állítsa fel, legszébb jelétül a nemzetben élő kegyeletnek. Erdekes, hogy a kassai egyetemnek Rákóczi egyetemé való elnevezése dr. Balás Károly kassai jogakadémiai tanár eszméje, aki ezt a jogakadémia tanári értekezletén már október hó elején szóba hozta. Az akkori értekezletből kifolyólag dr. Esz-

terházy Sándor jogakadémiai igazgató küldöttséget vezetett október hó 12-én Apponyi Albert gróf kultuszminiszter elé. A tiszteletes alkalmával kifejtette, hogy a kassai Rákóczi egyetem *egy fillér pénzáldozat nélkül megvalósítható*, csupán az egyetemi *elnevezést, szervezést és jogait kell biztosítani.*

A kassai főiskolák összekapcsolásával már is kész volna a Rákóczi-egyetem, mely persze az idő folyamán fejlődne tovább és szélesebb mederben. *A pénzügyt akadály a gazdasági akadémia szervezésével megszünt.* Kassán van teológia, jog és államtudományi és mezőgazdasági fakultás, a kultuszminisztériumban pedig már elhatározott dolog, hogy a kassai jogakadémián két filozófiai tanszékot szerveznek. A kassai jogi fakultás változatlan maradna, a mennyiben 8 rendes tanár a megnyitáshoz elegendő, mikor Kolozsvárt is csak 12 működik. A kassai gazdasági akadémia külföldről van felszerelve, mint a legtöbb német mezőgazdasági fakultás, beillesztése szintén nem igényel költséget. A teológia fakultáson pedig a püspöki hittani intézet teológiai tanárai működhetnének, hiszen a tananyag ma is alig különbözik. Ez a fakultás pedig idővel fejlődne. A filozófiai fakultás kérdése is hat tanszékkal kezdetnek, elintéztet volna.

Kassa ezen szerencsés körülmények között a legrövidebb idő alatt kivívhatja a harmadik egyetemet. Hogy ezt a kulturális szempontokat eltekintve, mit jelent, erről vezető helyen írunk.

A humanizmus adója.

Gyűjtsünk a gazdagok között.

Két hír járta be az újságokat e napokban. Az egyik azt beszéli el, hogy a párisi orvostudományi akadémiában Poirier tanár előadást tartott a rákbetegség gyógyíthatóságáról s egyúttal azt indítványozta, hogy a rákbeteg számára szanatóriumot alapítsanak. Az előadás után Rotschild Henrik báró, — ki szintén orvos — százezer frankról szóló csekket adott át a tanárnak s ezzel a szanatórium megalapítása biztosítva van. A másik hír szerint a magyar hercegprimás, érsekek, püspökök elrendelték, hogy egyházmegyéjük minden templomában gyűjtés rendeztessék a szegény emberek gyógyítóháza javára. Ezenkívül főúri hölgyek Mind-szentek napján gyűjtő urnákat állítottak fel a temetőkben, hogy a jószívű emberek irgalomadóományokkal járuljanak hozzá a tudóveszesek megmentéséhez.

Mindkét hír arról tanuskodik, hogy a felső tízezer is tudomással bír arról a sok szenvedésről, mely az emberek között dúl és pusztít és hajlandóságot mutatnak arra, hogy tőlük telhetőleg enyhítsék a bajt. Vajjon helyes-e azonban koncedálni, hogy „tőlük telhetőleg” akarnak segíteni.

Hiszen üdvös és hasznos minden adakozás, ha arról van szó, hogy közpénzen épüljenek fel azok a szanatóriumok, melyek közcélt szolgálnak, de hát a közadakozásban jó példával kell előjárni, mint azt Rotschild báró tette és semmiesetre sem elég, ha csak a szebbnél-szebb és legszívhezsőbb felhívások aláírásával és közrebocsátásával vélik az intézők megoldani feladatukat. Semmi kétségünk azíránt, hogy a magyar közjótékonyági mozgalom vezetői nemes intencióval járnak elől, de ez, mint említettük, nem elég a mozgalom sikeréhez. Szép szavakkal kérni, könyöradományokért

esengeni a szegény emberek is tudnak, sőt sokkal inkább és talán eredményesebben is, mint a nagy nevek gazdag viselői. Azután meg az az oly erősen megadóztatott, mindenfelől megsarcolt polgári társadalom, mely annyira küzd a megélhetésért, — higyjék meg — némi keserűséggel és bizalmatlansággal is fogadja az előkelő ajkáról hangzó könyörgéseket, mert hiába, ezt már az arany varázsereje teszi, a gazdagok ajkára önzetes szavak illenek, legalább akkor, ha oly célra való adakozásról van szó, melynek fontosságát ők maguk is ismerik már.

A szegény ember bizony, kinek a maga megélhetése és a maga sokféle bajai elég gondot adnak, nem ér rá a mások nyomorúságával törődni és ha meg is esik a szíve felebarátja szenvedésén, nem áll módjában segíteni rajta. Így hát az erre irányuló társadalmi mozgalom vezetése a gondtalanok, a gazdag emberek kezébe kerül. Főurak, főrangú asszonyok, főpapok, előkelő állású emberek irányítják a mozgalmat és csodálatosan, mindég a náluk anynyival szegényebb középosztály felé szegzik e gyűjtőperselyek éhes száját.

Nagyuraim! Nem jár köszönet Önöknek a buzgóságért, nem is azért teszik, mintha erre számítanának, hanem hogy megvalósítsák azt, aminek magok is szükségét érzik. Ennek pedig egy módja van. Gyűjtsenek egymás között, ragyogtassák ékesszólásukat a főúri szalonokban, kristálypoharak csengése közben, idézzék elő a nyomor képét az arannyal ékes márványfalak között, ott kell Önöknek szerepelni, mert nekünk nincs oda bejutásunk. És ha gyűjtésük eredményét kihozzák a temetők kapujába, a felgyülemltet ezresekhez odajárul a szegények összekuporgatott pár fillérje egy mécses ára, egy rózsza a koszoruból és ez meg fogja szentelni az Önök könnyen adott ezreseit és egy év múlva készen áll a szanatórium, kezdetünk egy másikra gyűjténi.

Vegyenek példát Rotschild báróról, hiszen nem olyan fáradság egy csekket kiállítani, — ha akarat van hozzá. Önök pedig akarnak, — és módjukban is áll akarni. (—der.)

A főispáni szék körül.

Sakk huzás a megye ellen.

A kombinációk szaporodnak.

Rakovszky Endre dr. kassai és abauj-tornai vármegyei főispán felmentése és a miniszteri tanácsossá való kinevezése még nem is jelent meg, s már is széles apparátus mozog a kassai főispáni szék körül. Mintha eltévesztenék, hogy a főispáni állás elvégre a kormány bizalmától függ első sorban, valóságos kortes agitáció indul meg egyes kassai politikai „tényezők” részéről. Voltaképp onnan indul ki a mozgalom, hogy a főispánok rendszerint oly személyiségek voltak, kik fölülte állnak a kassai klikk színezetű politikai uraknak. Nem volt velük érdekközösségük, meg tudták őrizni a hullámtörő szerepet, melyre a kassai közélet különös sajátosságai mellett, oly nagy szükség van. Legyen külön kassai főispánság, de nem azért, hogy a „mi emberünk” mint sebtiben hirdetik, viselje ezt a fontos méltóságot, hanem legyen azért, hogy a kassai zülött közállapotokat, egy pártatlan, minden befolyáson felül álló, erős egyéniségű férfiú

végre rendbe szedje s erős kézzel Kassát rá vezesse az egészséges társadalmi élet, a tiszta közélet s a közjót szem előtt tartó fejlődés útjára.

Ilyen férfiú volt Rakovszky Endre. Ilyen képességekkel megáldott férfiúnak ismeri a város közönsége Szalay Lászlót is, hogy nevekkel illusztráljuk, minő fajsúlyú személyiségekre gondolunk.

Ma a szereplő kassai politikusok között, bármint is tekintünk körül, nincs senki, akinek kinevezése osztatlan meglepedést szülne. Nem mondjuk azt, hogy hiányzik a polgárság némely sokat szereplő tagjaiból az a kellek, mely bizalmat kelt. Nem csupán arra utalunk, hogy a kassai pártoskodásokban kimerült közélet nélkülözi azt az összhangot, hogy kebeléből mindenkinek helyesléssel találkozó főispánt tudna jelölni.

Más a Kassán élő, de a városi közélettel szoros nexusban nem álló személyiségek helyzete. Például vegyük a kombinációba hozott neveket: Szalay László, Semsey László, Hedry Lőrinc nemde mind oly férfiak, akik akár a külön, akár az egyesített főispánság székében az osztatlan rokonszenv jeleit észlelhetnék. Az, hogy bármelyikük kinevezése talán a törvényhatósági bizottság egyes tagjait fanyar érzésre hangolná, az nem számít. Például, hogy Halmos Károly csak azért kapálódzik kezzel-lábbal a külön főispánság mellett, mert bármelyike ez uraknak volna is főispán, amugy is eljátszott s ma a zérón álló fajsúlyja teljesen megsemmisülne, az ugyebár igazán nem számít. Elvégre sok masként történik, ha a „város közönsége” nevében indított mozgalmakat valóban a város közönsége irányítaná s nem egynéhány ur, ki rendszerint távol áll a polgárság akaratának respektálásától.

Ugy tudjuk, hogy Stekker Károly a kassai főispánság ügyében a fővárosba utazott. Mi feltételezzük az ő nobilis gondolkodásától, hogy ha a főispánság külön választására kellően felhangolja is a kormányt, hangsúlyozni fogja egyúttal, hogy az első időben, a kassai politikai élettől elszigetelten, de azért Kassán élő személyiség neveztesék ki főispánnak. Már csak azért is, nehogy sakhuzásnak tekintsék a kassai mozgalmat a megye ellen, ne hogy olyan színezete legyen az akciónak, mintha Kassa valamelyik szereplő egyéniségének kreálna új méltóságot. Ez esetben nagyon vigyázva kell kezelni a kérdést, hogy a közérdek jelében megindulni látszó mozgalomhoz a gyanu árnyéka ne fűződjék. (Halmos Károly dr.-t távol kell tartani.)

Itt említjük meg, hogy hétfőn e tárgyban nem lesz közgyűlés, a mennyiben a jövő hét valamely napján tartandó rendes közgyűlésen tárgyalnak a külön főispánság ügyében.

Mindenesetre a főispán kérdés már a kezdet stádiumában is nagyon érdekes bonyodalmatok igér. A kormány azonban elejét vághatja a bonyodalmatoknak, kinevezi Szalay Lászlót vagy Semsey Lászlót s kész a megnyugvás, ugy a megyében, mint főleg Kassán.

A Napló előfizetése:

Kassán egy évre . . .	14 kor.
félévre . . .	7 „
negyedévre . . .	3.50
Vidéken egy évre . . .	20 kor.
félévre . . .	10 „
negyedévre . . .	5 „

BORDAI forrás-víz

mege-üzletben, épügy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vizy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr.

üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

özv. gróf. Forgách Sándorné uradalmából

Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrás kristálytisza, egészséges ivóvíz. Ósidők óta mint könnyen emészthető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes. Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben. — 1 ltr.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőkhöz ülése.

Ottó főherceg halála a Házban.

Mentelmi ügyek.

Polónyi a sztrájk ellen.

Vázsonyi a párbaj ellen.

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöklése alatt ülést tartott. Az ülés napirendjét kegyeletos aktus vezette be. Justh ugyanis referált a Háznak arról a csapásról, a mely az uralkodóházat Ottó főherceg halálával érte. A magyar nemzet — ugymond az elnök — mindig részt vett az uralkodó örömeiben és bánatában. Epen ezért azt javasolja, hogy a Ház fejezze ki jegyzőkönyvileg Ottó főherceg halála feletti részvétét és erről a királyt feliratilag értesitse, a mit a Ház megilletődéssel el is fogadott. Justh ezután jelentést tett arról, hogy a Rákóczi és bujdosó társai hamvainak hazaszállítása dolgában, a Ház által elhatározott intézkedések végrehajtottak. A Ház ezt tudomásul vette és az elnök javaslatára Thaly Kálmának jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Majd tudomásul hozta Justh azt a változást, a mely a külügyminiszteriumban előállott Goluchovszky Agenor gróf távozásával, a minek hallatára a baloldali nagy éljenzésben tört ki.

Ezután felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe két interpellációt jegyeztek be. Az egyiket Kovács Ernő írta be a szerbeknek az orsovai Rákóczi-ünnepen történt visszautasításáról, a másik interpelláció a Vázsonyi Vilmosé, aki az *állítólagos létszámfelemlésről*, mint a paktumban foglalt átkos pontról fog felvilágosítást kérni a miniszterelnöktől.

Erre rátért a Ház a képviselők apró-cseprő mentelmi ügyére. A mentelmi bizottság javaslatát minden egyes esetre vonatkozólag változatlanul elfogadták. Így a többek között nem adják ki a bizottság javaslatára Sümegi Vilmost a Mérő János ellen elkövetett becsületsértés vétsége miatt. Használóképp nem adták ki Eötvös Károlyt és Bródy Ernőt.

A mentelmi ügyek letárgyalása után a kérvényi bizottság jelentése került napirendre. A párbaj ellen felírt kérvények tárgyalásánál felszólalt Vázsonyi Vilmos, aki hatalmas szónoki verve-vel kelt ki ezen középkori hagyomány ellen. A párbajellenes kérvényeket a Ház határozata értelmében kiadják az igazságügyminiszternek.

Ezután felolvasták két vármegyének a sztrájk-törvény meghozása tárgyában felírt kérvényeit. Ezek a kérvények a sztrájk ellen hozandó szigorú törvényhozási intézkedést kérik. Polónyi igazságügyminiszter sietett kijelenteni, hogy ő pártját fogja az irányú kérelmezéseknek. Epen ezért azon is lesz, hogy egy ilyen szellemű törvényjavaslatot sürgősen a Ház elé terjesszen, vagy pedig novelláris uton fog intézkedni a jelen törvény hiányain.

Valótlanság a minisztertanácsról.

Félhivatalosan jelentik, hogy az a hír, hogy tegnapra minisztertanácsot hívtak volna össze, azzal a hozzáfűzött kombinációval együtt mintha ez a minisztertanács kapcsolatban állana a közös hadügyminiszter Budapestre érkezésével, teljesen alaptalan, tegnapra nem volt minisztertanács sem hirdetve, sem tervbevéve, ellenben tény, hogy a Rákóczi-ünnepségek miatt szerdáról elmaradt rendes minisztertanácsot ma délutánra hívták össze.

UJDONSÁGOK.

— Gyászmise Rákócziért. Folyó hó 6-án 9 órakor a Dómban II. Rákóczi Ferenc fejedelemért gyászisteni tisztelet lesz, melyen résztvesznek a hatóságok, hivatalok, tanintézetek és egyesületek képviselői. A gyászmisét Kozora Endre protonotárius plebános celebrálja.

A kassai Jogászegylet f. hó 8-án (csütörtökön) este 6 órakor nyilvános felolvasó-ülést tart az Akadémia épületében. Az előadó Fényes Samu dr. lesz, ki a Darwinizmus, mint világszemléletről fog beszélni.

— Szomorú sorozás. Mostanában soroztak Liptó-Szentmiklóson. Siralmas sorozás volt. Az eredmény két okból is szánalmasnak bizonyult. Először is „minőség” dolgában hozott nagy csalódást s a bizottságnak nem sikerült elvinni „a legények elejét”, amelyet a népdalban siratnak meg a lányok, mert azon a vidéken nincs diszevirága már a katonaköteles ifjúságnak. A másik ok még siratnivalóbb, mert Amerikában gyökerezik. A katonaköteles legényeknek egyszerűen csaknem a fele nem jelentkezett, mert kivándorolt már túl a tengerre. Ez csak szomorú!

— Az ügyvédi rendtartás reformja. Polónyi Géza igazságügyminiszter az ügyvédi rendtartás reformjának mielőbbi előkészítése érdekében közzétette azokat a törvénytervezeteket, a melyek az ügyvédi rendtartás reformjának előkészítésére az előző igazságügyminiszterek kormányzata idejében készültek. A közzétett munkákat két részből áll. Az első rész azt a törvénytervezetet tartalmazza, a melyet néhai Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszter megbízásából Nagy Dezső dr. budapesti ügyvéd 1892. évben készített és a melyet ugyanó a felmerült bírálati anyag tekintetbe vételével újabb miniszteri megbízás következtében 1902. évben átdolgozott. A második rész azt a tervezetet és annak indokolását tartalmazza, a melyet Plósz Sándor dr. volt igazságügyminiszter megbízásából Pollák Illés ügyvéd készített. E tervezetek megküldettek a kassai ügyvédi kamarának is, hogy e tervezetek kapcsán a reformra nézve nézeteit és óhajait kifejezésre juttathassa.

— Bosszu a fősolgabíró ellen. Proszék liptómezei községben a napokban ismeretlen tettesek felgyújtották Joób Gyula liptószentmiklósi fősolgabíró gazdasági épületeit, amelyek teljesen elpusztultak. A fősolgabíró érzékeny kárt szenvedett. Több marha is a lángok martalékává lett. A gyújtogatás valószínűleg bosszu műve.

— Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbb megejtett sorozáson bentmaradt ujoncokat az érdekelheti most legujjabban, hogy vajjon mikor kell berukkolniuk? Főltétlenül megbízható forrásból vett értesülésünk szerint a most besorozott ujoncjutalék bevonulási idejét 1907. év január 15-ére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák még bent tartott része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

— Elveszett fiu. Lefkóvics Lázár abauj-szántói ujságárusító Ignác nevű tizenkétéves fia mintegy két héttel ezelőtt elment hazulról és azóta nyoma veszett. A fiu korához képest magas termetű, arca kerekded, szeme barna, haja gesztenyeszínű, a nyak baloldalán jegy van.

— Védekezés a tüdővész ellen. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter, a ma érkezett leiratában sürgős intézkedések tételére hívja föl Kassa város hatóságát a tüdővész terjedése ellen való védekezés céljából. Sokkal pusztítóbb ez a betegség — ugymond a miniszter a leiratában — a közönséget rémületbe ejtő pestisnél és koleránál, amelyek rohamosan lépnek föl s aztán évtizedekre eltűnnek; míg a tüdővész szakadat-

lanul nemcsak pusztít, hanem a fertőző esirának elszóródása folytán még terjed is. Hogy a tüdővész ellen való szigorú küzdelem milyen fényes eredménnyel jár, azt Anglia és Franciaország példája igazolja. Ennek a példának a nyomán, a főváros és a többi városok föladata lesz, hogy a tüdővész és általában a fertőző betegségek ellen a legerélyesebb intézkedéseket tegye meg. Főszlyt a betegek elkülönítésére kell fektetni, valamint a szakszerű fertőtlenítésre. Gondoskodni kell szabályrendeletileg arról, hogy a köznépet a fertőző betegségek veszedelmes voltáról felvilágosítsák. Gondoskodni kell járvány-kórházak föllállításáról olyan veszélyes fertőző betegségekben szenvedők részére, a kiknek a rendes kórházakban való fölvétele a többi beteget veszélyeztetné. Ez nem fog nagy terhet róni a városra, mert a költségek felét az országos betegápolási alap fedezné.

— Lezuhant kalauz. A lélekemelő nagy Rákóczi-ünnepségek alatt, amelyekben annyi százezer ember vett részt, szinte csudaképpen alig történt komolyabb baleset. Utóbb most jelentik Liptószentmiklósról, hogy rosszul járt egy ujonan alkalmazott vasuti kalauz is, aki a Kassáról Poprádra menő vonatról leesett. A kassa-oderbergi vasut igazgatósága a nagy forgalom lebonyolítása végett régi kocsikat kölcsönzött, melyeken a jegyellenőrző kalauz kívül, a hágcson jár. A szerencsétlenség ugy történt, hogy az új kalauz az egyik fülke ajtaját kinyitotta, az ajtóra alkalmazott tartókészülék elszakadt és így esett le a kalauz, aki súlyosan megsérült.

Színház, művészet.

— A Cserelányok — sorozatos előadása. A Cserelányok szombat esti előadása iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik. A nappali jegypénztárnál már is erősen keresik a jegyeket, a mindenképen zajos sikerűnek ígérkező mulatságos operett előadására. Igen jó szerepe van egy könnyű vérű chansonetten alakjában Várad Margitnak. A kedvelt subrett több táncot lejt és igen vidám dalokat énekel. Nagy Gyula és Faragó Ödön, kik a kitűnő operettben a vidámságot képviselik, már a próbákon is sok derűt fakasztanak. A társulat két jeles művésze nagyon ambicionálja hálás szerepét s a közönség előre is pompás élvezetet remélhet kedvelt színészeitől. Diósi Nusi is nagyon jó szerephez jut. A fiatal művésznő bizonyára ez alkalommal is kellemes hangjával, kedves játékával behízelgi magát a közönség szeretetébe. Nem tudni honnan, olyan hire kelt a Cserelányoknak, hogy sok benne a vaskos komikum s a frivolitás. A publikum majd az előadáson meggyőződhetik, hogy a kőza hírnek nincs alapja. A cserelányok librettója, meseje mulatságos, szellemes, humora finom és discret s az előadás, mint rendszeren az izlést szem előtt tartja. Vasárnap este, hétfőn és kedden megismétlik az új operettet. A vasárnapi előadás számára jegyek már válthatók a nappali pénztárnál.

— Vasárnap délután a Gülbaba körül színre először mérsékelt helyárok mellett, Cábór diákokat Kálay, a cimszerepet Faragó, Mujkot Nagy Gyula, Leilát Diósi Nusi játsza.

— A gyöngyélet. Francia bohózat, mely bővelkedik ügyes és mulattató jelenetekben, de komikuma szokatlanul vastag, bárha a tisztesség határain belül mozog is. Az előadás jó volt, a közönség ki nem jött a kacagásból. Várad Margit diszkrét frivolitással játszott és igen szépen énekelte. Faragó a legapróbb részleteket is színes humorral telti. Szegő mintaszerű volt az ezredes szerepében. Czoborról nem lehet azt mondani, hogy rendkívül jól játszott, — mert ő rendszeren jól játszik. Nagy Gyula a többiek élén ügyesen vezetett. Csak Rácz dr. fogja fel ilyen vígjátékban kissé komolyan a szerepét.

(—r.)

DIÓSY BÉLA

csörögi borkereskedése

≡ fő-utca 49. szám. ≡

Hideg csemege ételek. Kitűnő borok kimérve és nagyban. Palackozva 10 üveg vételnél házhoz szállítva ajánlja magát az uri közönség pártfogásába.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbábrák ingyen
Jelentkezések naponta délelőtt 8–10 óráig, s délután 1–4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem

Művészi kivitelű

„Emlékérem”

1. oldal

II. Rákóczi Ferenc arcképe.

2. oldal

a Rákóczi-ház családi címere
Valódi bronzból ára 50 fil.

Valódi ezüstből ára 5 kor.

Nyulászi Béla fő-u. 12.

Quirsfeld János fő-u. 51.

üzleteiben.

Kiadó: Murányi József

— KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR. —

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi $3\frac{1}{2}\%$ melletthelyezett betét kamatlátat f. hó 1-től

4 százalékra emeltük és az új betéteket is 4% -kal kamatoztatjuk; a betéti kamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. nov. 2.

Az igazgatóság.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK

november 22. és 23-iki
I-ső osztályu huzásához
(Főnyeremény 60.000
K) sorsjegyeket ajánl:

Nyulászi Béla

sorsjegyzülete

Kassa. fő-utca 12 szám. ≡

$\frac{1}{1} = 12$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ korona,
 $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{8} = 150$ kor.

Ugyanott Rákóczi albumok és levelező-lapok.

BRADOVKA GYULA

kelmefestő- és vegytisztító gyára.

Kassa, Kossuth Lajos-utca 24. szám.

ŐSZI ÉS TÉLI szezonra való tekintettel értesitem a t. közönséget, hogy

színházi blousok, estélyi ruhák, őszi és téli férfi és női ruhák, gyermekruhák és köpenyek, valamint csipkefüggönyök és kézimunkák, téli bőrkabátok és keztyűk

3-4 nap alatt

vegyileg tisztítatnak és festetnek.

≡ Gyászruhák 48 óra alatt festetnek. ≡

— Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. —

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA